

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — 3.—	Negyedévre — — — — 3.60
Félévre — — — — 6.—	Félévre — — — — 7.—
Egész évre — — — — 12.—	Egész évre — — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petít számmal, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Lázadó szocialisták.

Szerelmi vallomás revolverrel.

Gyilkosság a telefon előtt.

Fogházra átváltoztatott halálbüntetés.

A keletázsiai bonyodalom.

Budapest, január 11.

A keletázsiai helyzet még mindig bizonytalan. Franciaország öröködik ugyan a béke biztosítása tekintetében, de még nem bizonyos, hogy siker koronázza-e közbenjárását. Berlinben különben szintén nem hisznek a háború veszedelmében, amit az angolok úgy magyaráznak, hogy Németország szolgálatot akar vele tenni Oroszországnak. A mai táviratok szerint a tárgyalások ismét folynak s a különös csak az, hogy állítólag nem is Oroszország, hanem Japán kívánja a hadüzenet halogalását, mert még nincsen teljesen felkészülve. E híresztelésekből is kiviláglik, hogy a hírforrások nem megbízhatók s hogy a keletázsiai dolgokra vonatkozó táviratokat csak fenlartással kell fogadnunk.

Távirataink a következők:

London, jan. 11.

Illetékes körökben kedvező jelnek tartják, hogy Ewan admirális még mindig nem kapott parancsot, hogy a japán-vizekre menjen.

Páris, jan. 11.

Pétervárról táviratozzák a New-York Herald párisi kiadásának, hogy a cár teljesen szabadkezet adott Alexejev tengerengyagnak a Japánnal való tárgyalásokra.

London, január 11.

A Standard jelenti Tiencinből: Az oroszok megszállták Hsinmintumot, mely Niucsvangtól 95 mérföldnyire északra fekvő vasúti állomás. A város közelében kozákokat helyeztek el a vasut őrzésére.

Vladivosztk, január 11.

Téves az a tokiói hír, hogy a Vladivosztkban lévő hadihajók tengerre mentek. A Gromoboj, Bulik, Bogatir, Roszija nevű hadihajók és a Lehna nevű szállítóhajó, melyek a telet Vladivosztkban fogják tölteni, mindmegannyian a helyi kikötőben vannak. Csak a Gromoboj ment két napi gyakorlatra tengerre.

Szent-Pétervár, jan. 11.

Amaz ujsághírekre vonatkozólag, amelyek szerint Oroszország vetélkedik Japánnal hadihajóknak és gőzösöknek különböző cégektől és kormányoktól való vásárlásában, felhatalmazást nyertünk annak a közlésére, hogy a tengerészetiügyi miniszteriumnak nem szándéka bárminemű külföldi hajókat vásárolni, miért is senkivel sem folytatott ez irányban tárgyalásokat.

London, jan. 11.

A Times jelenti, hogy tegnap egy erős orosz csapat érkezett Söulba. A koreai kérdés nem okoz nehézséget, a tárgyalások súlypontja a manduriai kérdésben van, mert Oroszország semmiképpen sem akarja megenyedni, hogy Japánnak ingerenciája legyen Manduriban.

Lázadó szocialisták.

Budapest, január 11.

Aradi tudósítónk jelenti: Az aradmegyei szocializmus időkint mindig életelt ad magáról, de olyan határozottan és elszántan még nem lépett fel egyszer sem, mint tegnap *Talpason*. Meglehetősen népes község ez, a kisjenői járásban, kissé eldugva, de nem annyira elszigetelten, hogy a szocializmus népboldogító apostolai rá ne találnának. A tisztán román ajkú lakosságot rövid egy esztendő alatt oda vitte az izgatás, hogy tegnap *nyílt lázadásban* tört ki a megrévesztett nép elfojtott szenvedélye. Talpas lakóinak egy tetemes része, mióta a szocializmus igájába került, állandóan sanda szemmel nézte a közigazgatási hatóság intézkedéseit. Különösen ezek végrehajtó közegét, *Szelezsán* János talpai jegyzőt kontrakarrizáltak élénken s az utóbbi időben egyenesen rá akarták kényszeríteni, hogy *állását hagyja el*. A jegyző szigorúan és kötelességszerűen járt el minden ügyében s ezért haragudtak rá. A napokban újból kitört a békétlenkedés s a főcinkosok kijelentették, hogy mindaddig nem lesz rend a községben, míg *Szelezsán* János a jegyző. Tegnap délelőtt azután váratlanul nagy esődület támadt a község háza előtt. Mintegy háromszáz főnyi tömeg zajongva, ordítva vonult fel s kövekkel bezúgta az összes körüllevő házak ablakait. Majd husz ember kivált a csoportból s egyenesen behatolt a község házába, a jegyző dolgozószobájába. A jegyző éppen íróasztalánál dolgozott.

— Mit akarnak? — kérdezte a betolakodóktól.

— Téged, domnule.

Ezzel se szó, se beszéd, szépen karonfogták a jegyzőt s az irnokát is és kivezették őket a hivatalos helyiségből. Azután bezárták az összes ajtókat, két őrt állítottak fel az udvaron s halálos fenyegetések közt kényszerítették rá ugy *Szelezsán* Jánost, mint *Illés* Gábor irnokot, hogy nem lépik át többé a község háza küszöbét és örökre elhagyják *Talpas*t. Az esetről nyomban jelentést tettek a kisjenői főszolgabírónak és a járásbírósnak, ahonnan *Kovács* Mihály aljárásbíró tíz esendőrel azonnal kiment a hely-

színére és megszállta a községet. A megindult vizsgálat adatai vannak hivatva felderíteni a zendülés okát.

Szerelmi vallomás revolverrel.

Budapest, jan. 11.

Törzsvendége volt *Turcsányi* Béla lakatossegéd a Marokói-utca elején levő egyik borpincének, nem is annyira a bor kedvéért, mint inkább azért, mert a bort a kocsmáros csinos sógornője, *Garai* Mariska hordja a vendégeknek. Addig járt a korsó a kutra, — míg végre *Turcsányi* Béla belehabarodott a szép *Garai* Mariskába. A lány azonban tudni sem akart a legényről, mire ez bánatában egy este revolverrel háromszor a lányra lőtt s aztán maga ellen fordította a fegyvert. Szándékos emberölés miatt látott törvényt az esküdtszék a szerelmes lakatossegéd fölött. A tárgyalás folyamán *Turcsányi* azzal védekezett, hogy ő csak meg akarta ijeszteni a leányt, aki eleinte hajlott feléje, sőt feleségül is ígérkezett hozzá, de ígéretét hamarosan visszavonta, mert egy kereskedőségébe lett szerelmes. A leány rácafolta a vádlott állításaira s kijelentette, hogy *Turcsányi* nem szerette soha s házassági ígéretet sem tett neki. A tanukihallgatások és perbeszéddek után az esküdtek meghozták verdiktjüket s *bűnösnek* mondták ki *Turcsányi* Bélát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntetésében s ezért a törvényt alkalmazó bíróság egy évi börtönnel sújtotta a vádlottat. A bíróság három hónapot kitöltőnek vett az elszünetelt vizsgálati fogság által. Az ügyész megnyugodott, vádlott és védője az enyhítő 92 §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszszal éltek.

Gyilkosság a telefon előtt.

Budapest, január 11.

A magyar fővárosban is ismeretes az a vérfagyasztó egyfelvonásos amerikai darab, amely akörül játszik, hogy az egyik szereplő a telefon kagylóin keresztül fölтанuja egy gyilkosságnak. New-Yorkból táviratozzák, hogy Minneapoliban egy *Gorsiesld* James nevű színész, aki az ottani színházban ennek a darabnak a főszerepét játszsza esténként, ugranyolyan szcenériával, mint ahogy a színpadon történik, megülte feleségét, aztán föbe lötte önmagát. A színész telefonon felhívta egy barátját, egy vendéglőst, hogy hallgassa meg a telefonon, mint tanul ő be egy szerepet. Közvetlenül azután lövést hallott a telefontól levő vendéglős, majd egy rémes kiáltást, arra második lövés dördült el és elhaló nyöszörgés következett utána. Mikor a harmadik lövés is eldurant, a telefonon hallgatózó barátot annyira felizgatta a színjáték, hogy rosszat sejtve, elszaladt a színész lakására; az ajtókat zárva találta és dörmöblésére sem bocsátották be. Értesítette hát a rendőrséget, amely feltörte a lakást. Ott találták két golyótól halálos sebbel a színész feleségét és a halállal vívódó *Gorsiesld* Jamest. Valószínű, hogy a színész örültségi állapotban követte el a gyilkosságot.

Budapest, január 11.

A képviselőház kedden délelőtt 10 órakor ülést tart, amelynek napirendjére az ujonclétszám megállapítását tartalmazó törvényjavaslat részletes vitájának folytatása van kiízüve.

Makfalvay államtitkár programkörutja. Makfalvay Géza államtitkár, a tapolcai kerület képviselőjelöltje Kővágóörsről Köveskallára, onnan tegnap Tagyonon keresztül Antalfára folytatta körutját. Mindenütt, de különösen Antalfán nagy lelkesedéssel fogadták, hol az egész környék választópolgára egybegyűlt és nagy lelkesedéssel fogadták. Makfalvay folytatja körutját. **Balatonfüredről táviratozzák:** Makfalvay Géza ma megtartotta programbeszédét Balatonfüreden és környékén. Mérey Lajos Ugronpárti jelölttségét a választók komolyan sem veszik, úgy hogy Makfalvay megválasztása biztosra vehető.

A nagyszőlősi választás. Nagyszőlősről táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: A választás 10 fokos hidegben kezdődött. Választási elnökök Zaminszky Mihály és dr. Tóth Jenő. A két bizottság előtt jelöltettek Sándor János és Horthy János mindketten szabadelvű programmal és Nagyiday Ferenc Kossuth-párti programmal. A rend fenntartására a szalmári 5. gyalogezred egy százada és Hódli Villibáld parancsnoksága alatt 38 csendőr ügyel fel. Sándor János támogatására Rabár Endre és Fogarassy Zsigmond országgy. képviselők jöttek le. A szavazást az első bizottságnál Nagyszőlősi kezdte meg. Tíz órakor Sándor Jánosnak 151, Horthy és Nagyidaynak 7-7 szavazata volt. A délelőtt folyamán a szavazatok aránya következőképp alakult:

11 órakor: Sándor 279 Horthy 29 Nagyiday 26
12 ó. 50 p.: » 423 » 36 » 49
2 ó. 10 p.: » 728 » 58 » 180

Sándor János szabadelvű párti jelöltnek ezzel megvolt az abszolút többsége. Nagy-Szőllősről jelentik: A választást 6 órakor befejezték. Sándorra esett 963, Nagyidayra 293 és Horthyra 90 szavazat.

A debreceni főispán beiktatása. Debrecenből táviratozzák: Ma délelőtt folyt le Hajdu vármegye Debrecen sz. kir. város új főispánjának, Domahidy Elemérnek ünnepélyes beiktatása. Ez alkalomból a városházán, Debrecen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlésén Domahidy főispán hosszabb beszéddel foglalta el a főispáni székét. Egyik főcélja lesz, ugymond, hogy a közügyek intézésénél — ha ugyan eddig feltalálhatók voltak — az állampolitikai vonatkozásokat feltétlenül mellőzze a közhangulatot, amennyire lehetséges, a saját, jól felfogott céljaink iránt való érdeklődés útjára terelje. Mint a törvényhatósági közgyűlés és a többi bizottságok elnöke, a tanácskozás törvényes menetének mindenekelőtt való szigorú betartását fogja biztosítani, tel es érvényt fog szerezni a szólásszabadság törvényben biztosított követelményeinek. Végül kijelentette, hogy a tisztviselőktől buzgalmat vár, amelyet a maga részéről jóindulattal fog viszonozni s újból kérve a törvényhatósági bizottság támogatását, a közgyűlést megnyitottan nyilvánította.

Krónika.

Budapest, január 11.

Legfeljebb a kibontakozás gondolataiban van változás; a helyzetben nincs. Új választások! Ez a gondolat foglalkoztatja ma leginkább a képviselői elméket s minden felmerülő kormányzati eseményben ennek előjeleit látják. Pedig az új választásoktól — úgy látszik, — mindenki tart talán a függetlenségi Ugron-csoportot kivéve. Képviselők kormánypárton és a függetlenségi pártban úgy gondolkoznak, hogy ha veszélybe kerül mostanában a mandátum, annak okai Ugronéknak lesznek. Am ők meg úgy gondolkoznak, hogy nekik ugy sincs sok veszteni való mandátumuk, mert mindössze is csak heten vannak, mint Poe Edgar árvái, akikről mégis beszél majd nem az egész művelt világ.

Mi úgy tudjuk — legalább a kormány tagjával közelebbi összeköttetésben levő képviselők

sorából, hogy gróf Tisza István miniszterelnök az új választásokra vonatkozólag minden előkészületet meg tesz ugyan, de azok elkövetkezésére még egyelőre nem számít és nem tervez. Ennek oka pedig egyszerűen az, hogy míg az új választások bekövetkeznek, addig neki sok fellette sürgős törvényhozási dolgot kell elintéznie.

Itt van mindjárt az eddigi ujonclétszámot provizorikusan megállapító javaslat. Ez ma vagy holnap törvényhozásilag részleteiben is fel lesz dolgozva. Akkor következik azután mindjárt az ujoncmegajánlási javaslat, amelynek megszavazása nélkül még mindig nem lehet ujoncot allítani. Ez a javaslat nem éppen szerencsésen van megszövegezve, ami alkalmat fog adni az obstrukcionistaknak arra, hogy minél tovább bele költessenek. De ezt a belekötést immár a Tisza-kormány is a passzív-rezisztenciával kell elszenvednie, ha azt akarja, hogy eredményhez, először ujonchoz, azután költségvetési felhatalmazáshoz jusson. Erre célzott gróf Tisza István is abban a beszédében, melyet egyéb politikai tekintélyek híjában új esztendőkor a józsefvárosi szabadelvű párt vezetőihez intézett.

Valóban úgy látjuk, hogy a politikai tekintélyek sorsa lejárt. Rodostói kesergéseket hallunk, anélkül, hogy láttuk volna a kurucvezér harci bárdját. Ilyen körülmények közt áll most az ország kormányzata is, melynek az a szomorú osztályrész jutott, hogy az obstrukció elszenvéde után ma újabb megint az obstrukció fel-függesztését kísértse meg. Hogy erre vonatkozólag mik volnának a kormány tervei, azt a következőkben szövegezte meg nekünk egy kormánypárti politikus:

1. Az ujoncmegajánlási törvény elfogadtatása passzív rezisztenciával.
2. Paktumterv felvetése, hogy az ellenzék ne akassza meg az államügyek elintézését.
3. Ha nem sikerül a paktum, jön a házfelosztás ex-lexben is.
4. Kifárasztó választások után következik újabb paktum a házszabály revíziójára nézve.
5. Ha a kormányt zaklatják, rövidesen felosztja az első ülészakot s a második ülészakban már az új házszabályok lépnek életbe.

Nohát vegyük sorra ezeket a pontozatokat. Az ujoncokat a kormány csakugyan passzív rezisztenciával kell kibőjtölnie, mert ez a legrövidebb út az ujoncokhoz. Hozzájutván a kormány a legszükségesebbhez: a katonákhoz, fel kell vetnie a kérdést, vajjon tovább is akadályozni akarja-e őt az obstrukció az államügyek elintézésében? Létre jöhet most már pártközi alapon egy paktum, mely a legsürgősebb javaslatok elintézését az új választásokig biztosítja. Ha azonban az obstrukció nem enged, akkor jön először is a házszabályrevízió terve, melyet szintén pártközi alapon kell elfogadni. De mert a Kossuth-párt külső nyomás alatt is állván, az obstruáló legyvertársak megrendszabályozásába bele nem mehetne: a kormány a vis majorra való hivatkozással felosztatná a Házat. A választások célja az lenne, hogy a zavaró elemek egy mai kormánypártból, mint az ellenzék sorából, kiküszöböltessenek.

Az új választások után új képviselői had vonul be a parlamentbe. Ezen kifáradt urak elé oda terjesztik újból a házszabályrevízió tervét, végső esetben azzal a nyomással, hogyha bele nem mennek, lesz megint új választás. Ily viszonyok között a revízióba valószínűleg bele mennek, míg a kormány megígéri, hogy a módosított házszabályokat csak nyilvánvaló zaklatások esetén veszi igénybe. A kormánytól fog függni azután, hogy mikor látja szükségét az első ülészak be-erkesztésével a szigorított házszabályok életbe-lyptetésének. Ime a mi politikuskunk így látja a jövő terveit. Ebben a tervben van logika, csak arra nincsen benne tekintet, vajjon az új választás csakugyan oly simán menne-e s vajjon a közvélemény oly egyszerűen beleegyezik-e azon elemek kiküszöbölésébe, amelyeket a reakció útjára sodort kormányzati politika magára nézve alkalmatlanoknak talált? Szemben tervező politikuskunkkal sokan azt hiszik, hogy a közhatalomnak és a parlamentnek egyoldalú berendezése ellen, a közvélemény rövidesen olyan heves

reakciót támasztana, melynek Tisza István nem állhatna ellent.

A válságra vonatkozó értesüléseink különben a következők:

A miniszterelnök a királynál.

A felhivatalos Bud. Tud. jelenti: Gróf Tisza István miniszterelnököt, aki szombat este Bécsbe utazott, a király vasárnap délelőtt hosszabb magánkihallgatáson fogadta, amelyben a miniszterelnök ebben a minőségében jelentést tett a parlamenti és a politikai helyzetről, azután pedig ugy miniszterelnöki, mint a király személye körüli minőségében referált a folyó ügyekről. Miután a miniszterelnök még gróf Goluchowski külügyminiszterrel és lovag Pitreich közös hadügyminiszterrel is értekezett, délután három órakor visszatért Budapestre, ahova este hét órakor érkezett meg. A miniszterelnök az este egy részét a szabadelvű pártkörben töltötte. Egy bécsi tudósítónk a miniszterelnök bécsi tartózkodásáról ezt jelenti:

Tisza István gróf miniszterelnök délelőtt tíz órakor a Bank-gasseban levő magyar miniszteri palotából gyalog ment a Hofburgba. A kihallgatás ötven óráig tartott. A miniszterelnök a politikai és parlamenti helyzetről tett jelentést a királynak és ezzel kapcsolatban szóba került a választási reform is. Beavatott körök a leghatározottabban állítják, hogy az a hír, mintha a kabinetben differenciák merültek volna föl, amelyek a legutolsó miniszteri tanácskozáson törték ki, alaptalan, tehát helytelen az a hír is, hogy e miniszteri tanácskozás eseményei kényszerítették a miniszterelnököt a kihallgatás kérésére. A királytól Tisza gróf a külügyminisztériumba ment, ahol egy óra hosszáig tanácskozott Goluchowski gróffal; azután fölkereste Pitreich közös hadügyminisztert, akivel fél óra hosszáig beszélt. A miniszterelnök, aki ezuttal kísérlet nélkül érkezett Bécsbe, három órakor visszautazott Budapestre.

Függetlenségi képviselők látogatása.

Hajduszoboszlóról táviratozzák a Bud. Tud.-nak: Kovács Gyula, Pap Elek, Rákosi Viktor és Benedek János országgyűlési képviselők ma ideértek, hogy részt vegyenek a függetlenségi párt választói gyűlésén. A Kossuth-párt álláspontját Kovács Gyula és Benedek János fejtették ki és helytelenítették az obstrukció tovább való folytatását. A választóközönség ugy e két képviselő, valamint Rákosi és Pap Elek hasonló értelmű beszédeit is általános lelkesedéssel fogadta. Adám János, a függetlenségi párt elnöke köszönetét és a választópolgárok feltétlen bizalmát fejezte ki a Hajdu-kerületek képviselői iránt.

Politikai bomlás.

Budapest, jan. 11.

Rég nem uralkodott Magyarországon az erkölcsi züllés olyan ijesztő mértékben, mint manapság. Politikai, társadalmi életünk mintha csak versenyre kelne abban, hogy melyik mulja felül egymást hitványosságban. Sőt a családi élet is sok tekintetben már vagy kirugta, vagy kezdi maga alól kirugni az erkölcsi alapot. Róma legundorítóbb korszaka, a Nerók és Galbák uralkodása mutathat csak fel hasonló állapotokat, mint aminők felé mi haladunk, még pedig meglehetősen gyors lépésben. Hatalomvágy, önzés, erőszakosság, joglírás az uralkodó planéta letelése, a legszorosabb összeköttetésben a szolgálattal, talpnyalással, árulkodással, meghunyászkodással fölfelé. Ehhez járul még a kegyes szemforgatás, a hazudozás, az elvek megtagadása vagy forgatása a legszemérmertlenebb rabulisztikával — és mindez a honmentés örve, a nép jólétének előmozdítása hazug címén.

Avagy nem a legszemérmertlenebb hazugság-e az, mikor gróf Tisza István miniszterelnök azt meri hirdetni, hogy ő azért kínálkozott fel a koronának, hogy az országot zilált helyzetéből kimentse? Mi szükség volt akkor arra, hogy még azokból a jogokból is feladjon, amiket a korona már-már hajlandó volt megadni s amik kivívásához ő is szavát kötötte? A hatalomvágy, az érdek volt titkos rugója akkor, mikor a nemzet

jogainak elalkuvása árán a miniszterelnöki széket megkerítette, de nem ám, hogy Mózes legyen a tévelygő népnek s becsületes uton békét és rendet teremtsen. Ha ilyen a vezér, ugyan milyenek lehetnek a katonái? Jobb erről hallgatni.

És vajjon mi az oka annak, hogy Kossuth Ferenc és hasonló szörű társai a tizenkettedik hónapban hazaellenes bűnnek jelentik ki azt, amit tizenegy hónapig teleszájjal jónak hirdettek maguk is: a küzdelmet a magyar nyelv jogáért a hadseregben. Arról csak azok a jeles férfiak tudnának számot adni, akik a kormányval az alkut megkötötték. Mert hogy távolról sem érték el azt, amiért az ország népét felloválták, az bizonyos. Azok a «nagy vívmányok», amelyekkel nem szégyellettek előállani kiáltványukban, hitvány semmiségek azokhoz képest, amiket kiállításba helyeztek. Hanem azért ők is a biza «megmentése» érdekében szereltek le. Ki hiszi ezt el? Ez szintén vagy hazugság, vagy ámtítás, vagy a legjobb esetben hülyeség. Mert ahhoz, hogy valaki tizenegy hónapig ne tudja, hogy mit csinál s milliókra menő károkat okozon, csakugyan kevés köze van a józan észnek. De hát az alku arra való, hogy felnyissa a hályogos szemeket s vissza térjen a higgadt megfontolás a mandátumföltő koponyákba.

Az ilyen példák azután nem csoda, ha megtermik méltó gyümölcsüket. És még csodálkoznak, hogy a szociálisták nem ismernek hazát, mikor a honmentők ilyen derék legények. Attól a nyomorban tengődő szociálista munkástól rossz néven veszik, hogy gyomrát tartja a világ központjának s egyedül a saját érdekét tartja szem előtt, mikor ezek az önzetlen hazafiak sem tesznek egyebet. Az ilyen példáknek röjjük fel részint bűnül a társadalmi elzüllést. Hiszen napról-napra látjuk, hogy a leghitványabb, legjellemtelenebb embert is tisztelet környezi, csak elég duzzadt legyen a tárcája, míg a jellemes embert alig veszik csak észre is, ha nincs földi javakkal megáldva. Az Eremitékkal vígan paroláznak, bár a tönkre tett családok egész sorozata sir kegyetlensége miatt vérkönyököt. De hát azok csak szegény parasztok, akiknek szomorú sorsa felett oly szépen és hatásosan lehet lamentálni, míg amaz ur, nagy ur, aki szívesen nyújt apró kölcsönöket.

Rablás, gyilkosság egymást éri és a képviselő urak, ahelyett, hogy a bajokon igyekeznének segíteni, melyek, ha megszűnnek, megszűnnek részben a büntetiek is, hiszen nagyobb részének a nyomorúság, a kétségbeesés az anyja, ahelyett — mondom — afelett vitatkoznak, ki a derekabb és önzetlenebb hazafi: Tisza-e, aki alkut kezdett Kossuthal, avagy Kossuth, aki megalkudott a fál lencsésért Tiszával, vagy a harcosok, akik a lencsébe egy kis hust is szeretnének kapni. Már hogy maguknak-e, vagy az országnak — az az ő titkuk.

Pedig bizony jó lesz felébredni már a hosszantartó szunyókálásból, mert ki tudja, mikor jő a «nagy fizetési nap», amikor a nép számon fogja kérni sáfáraitól gazdálkodásuk eredményét.

Apponyi interpellál.

— Országgyűlés. —

Budapest, január 11.

A képviselőház mai ülésének a végéig semmi érdekesebb mozzanat nem történt. A kis csoport a régi buzgósággal húzta tovább az obstrukciót. A katonai javaslat részletes vitájában részt vettek: Udvarny Ferenc, Lovász Márton, Okolicsányi László és Holló Lajos. A zárószó jogával Ugron Gábor kezdett élni s tüzes be-

szédben védte meg ellenindítványát. Ugron beszédére Tisza István gróf miniszterelnök szólalt fel s ma is élesen elítélte az obstrukciót s azt az országra rendkívül károsnak jelezte.

Háromnegyed három óra volt, mikor felállt gróf Apponyi Albert, hogy sürgős interpellációját előterjeszse a katonai büntető javaslat tárgyalásáról elterjedt sajtó-hírek miatt. Különösen a bécsi lapok írták, hogy a javaslat tárgyalása azért akadt meg, mert a magyar nyelv érvényesülését az osztrák politikusok és a katonai körök nem akarják. Apponyi a kormánytól akar hivatalos és biztos felvilágosítást szerezni a hírekre nézve, mert már előre is kijelenti, hogyha a magyar nyelv jogai nem érvényesülnek a javaslatban, annak tárgyalását hiába kísérelnek meg a magyar képviselőházban.

Tisza István gróf miniszterelnök rögtön megadta a választ az interpellációra s az elterjedt hírekkel szemben kijelentette, hogy a tárgyalásnál annál kevésbé akadhattak meg, mert még a magyar kormány a saját kebelében sem foglalkozhatott behatóbban a kérdéssel. Amaz ígéreteket pedig, amiket a kormány a javaslat keretében a magyar nyelv érvényesülésére nézve megígért, azt most is vallja s rajta lesz, hogy az meg is valósíttassék.

Gróf Apponyi Albert a miniszterelnök válasza által megcáfolva látja az elterjedt híreket s ennél fogva a választ tudomásul veszi.

A miniszterelnök választát a Ház többsége is tudomásul vette.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyzők: Esterházy Kálmán gróf, Szóts Pál és Rátkay László.

Elnök: Az ülést megnyitja, hitelesített a legutóbbi ülés jegyzőkönyvét. Előterjeszti az irománvokat. Bejelenti, hogy Apponyi Albert gróf sürgős interpellációra kért és nyert engedélyt és így javasolja a Háznak, hogy a Ház az interpellációra háromnegyed háromkor térjen át. Következik napirend szerint a

Részletes vita.

Udvarny Ferenc: Az új tarackütegek felszerelése rendkívül nagy költséget fog igényelni, anélkül azonban, hogy a hadügyi kormány előzetes tájékoztatást szerzett volna magának az új tarackok jóságáról. Sokkal több emberre, de még lóra is lesz szükség, ami pénzfeloldozatot is igényel, de hiábavaló kiadás lesz, mert később rá fognak jönni, hogy a tarackok nem válnak be. Hosszasan beszél a vezérkari tisztek állományáról, amelybe magyar családok gyermekei csakis nagy ösztököltek által juthatnak be.

Elnök figyelmezteti szónokot, hogy a fejtegetése nem tartozik a részletes tárgyalás keretébe és kéri, hogy maradjon a tárgynál.

Udvarny Ferenc: Csak azért akart a vezérkarral foglalkozni, mert annak a tisztiszolgái is az ujoncokból kerülnek ki.

Nem fogadja el a szakaszt. (Helyeslés a baloldalon.)

Okolicsányi László: A szakaszban foglalt közjogi tévedésekről szól első sorban. Elszomorítottan tartja, hogy semmi gondot sem fordítanak a közjogi terminológiára. Az 1867-iki törvényben lefektetett közjogi terminológiát kell mindenütt szem előtt tartani, mert az nem ismer sem közös, sem egységes, hanem az összes hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadsereget. Végül határozati javaslatot nyújt be. (Helyeslés a baloldalon.)

Lovász Márton: A szakaszt nem fogadja el, hanem ahelyett ellenindítványt nyújt be. A mai vitából azt a konkluziót vonja le, hogy a parlament betag. Ezért ugyan öket okolja a többség, pedig épp az ellenkezője az igaz, amennyiben a jobboldal egy holt tömeg, amely nincs egyébre be rendezve, mint csak a szavazásra. Beszédre végén be terjeszti ellenindítványát, amelyet, reméli, hogy a honvédelmi miniszter és a többség is el fog fogadni, mert általa a honvédség fejlesztését célozza. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést.

Holló Lajos: Saátságosnak tartja, hogy a hadügyi kormány 1889 óta nem terjesztett elő egy szerves véderőtörvényt. Nézete szerint ennek úgy Ausztriában, mint Magyarországon az indító oka a hadsereg nyelvkérdése volt.

(Az elnöki széklet báró Feilitzsch Arthur alelnök foglalja el.)

Terjedelmesen beszélt a monarchikus törekvésekről, amelyeknek külön belserveszete, hadserege, politikája van. (Zaj a jobboldalon.)

Bartha Miklós: Csendet kérünk.

Elnök: Elég csend van, jól hallani a szónokot.

Bartha Miklós: Ugy látszik, a zaj nem hat fel az elnökig.

Elnök: Az elnöknek nincs szüksége Bartha Miklós kitanítására.

Bartha Miklós: Csak felvilágosítottam.

Elnök: Felszólítja Barthát, ne vitakozzék az elnökkel.

Bartha Miklós: Nem vitakozom, csak figyelmeztetek.

Elnök: Barthát rendreutasítja.

Holló Lajos: Folytatja beszédét. Nincs megelégedve a hármasszövetséggel. A mostani hármasszövetség nem egyéb, mint kormányaink szövetezése ellenségeinkkel.

Ugron Gábor: Arulás! Gyávaság!

Holló Lajos: Szól a katonai büntető javaslatról, amelynél a kilátásba helyezett vívmányunk is veszélyben van, mert az osztrák pártok már a vívmány ellen szövetkeznek. Végül ő is határozati javaslatot nyújt be s nem fogadja el a szakaszt. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök a vitát bezárja.

Münnich Aurél előadó kéri a Házat, hogy melőzze a benyújtott javaslatokat.

Zárszó.

Ugron Gábor a zárószó jogával él. Már megmondta, hogy a javaslatnak stílusa gyalázata a magyar nyelvnek. Remélte, hogy a kormány intézkedik a gyalázatos székötés ellen. De tele van közjogi botlásokkal is. Ezért nyújtotta be javaslatát s ezért kéri azt elfogadni. (Helyeslés a baloldalon.) Szégyenletesnek tartja, hogy Magyarország miniszterelnöke azt hirdeti, hogy az 1867-iki törvény nem korlátozza a felségjogokat abban, hogy a közös hadsereg vezényleti és vezérleti nyelve német legyen, egy olyan utálatos nyelv, amelyet senki sem akar. (Zaj.)

Gajary Géza: Gabriel von Ugron.

Ugron Gábor: Az azért volt úgy aláírva, mert a hadügyminiszteriumban nincs aki magyarul beszéljen, van egy elkorcsosult magyar ott, de az nem tud magyarul.

Elnök: Figyelmezteti szónokot, hogy távollevőkről nem lehet így beszélni. (Zaj.)

Ugron Gábor: Közhivatalnokok, elbírálás alá esnek, kéri javaslatának az elfogadását. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Tisza István miniszterelnök: Hivatkozik a Ház minden tagjára, hogy soha semmitéle kényes kérdésben nem tért ki a vita elől. Ha most Ugronnak még sem felel, annak oka csak abban keresendő, hogy semmi újat nem mond, az egész vita cőitalan és haszontalan.

Nem az a kérdés, hogy a kormánypárt unta-e meg a hosszú vitát, hanem a tény az, hogy az ország igenis az, amely már megunta a hosszas vitát.

Ami pedig azt illeti, hogy Ugron másik tényeit bírálja és a köteleesség teljesítésből leekét akar adni, erre nézve megjegyzi: Ignosus fallit, notis est derisus. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Ellenmondás a baloldalon.)

Napirend megállapítás.

Elnök: Megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Kossuth Ferenc: Kérdi a kormányt, hogy mikor szándékozik a tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó javaslatot tárgyalni. (Felkiáltások a balközépen: Holnap.)

Tisza István miniszterelnök: Ennek a kérdésnek a kapcsán szükséges, hogy a kormány a Házat, a további programot illetőleg, tájékoztassa. (Halljuk! Halljuk!)

Bejelenti, hogy a delegációk ülésezésének tartama alatt a képviselőház tárgyalásainak feltűggesztését fogja javasolni a kormány. A tisztviselők javaslatát rögtön tárgyalatja, mihelyest a katonai javaslatok lelesznek tárgyalva.

Ugron Gábor: Mikor lesz az?

Tisza István miniszterelnök: Azt a szemben ülő képviselők jobban tudnák megmondani, mint én. Előbb a két javaslat azonban letárgyalandó. Ha az ellenzék kötelező ígéretet tesz, hogy a tisztviselő-javaslatot obstrukció céljaira kihasználni nem akarja, akkor lehetővé fogja tenni, hogy a két ujoncjavaslat után ez tárgyalassék, azután pedig jön a delegáció. (Helyeslés.)

Okolicsányi László: A tisztviselők javaslata oly fontos, hogy indítványozza, miszerint az ujonclétszám megállapítása után az tüzességek ki napirendre.

Elnök: Következik az interpelláció.

A katonai büntetőperrendtartás.

Gróf Apponyi Albert: Azok a hírek terjedtek el, hogy a katonai büntető törvényekre vonatkozó tárgyalások megakadtak, még pedig a magyar vívmá-

nyok érvényesülése miatt. Most erre hivatalos, hiteles kormány-nyilatkozatot kér, a közönség megnyugtató véget. Itt meg egyzi, hogy a katonai büntető perrendtartás javaslatát hiába való törekvés lenne tárgyalni, ha abban a magyar nyelv jogai nem érvényesülnének. Ezért a következő interpellációt intézi az összkormányhoz:

Megtelevel-e a valóságnak a bécsi sajtóban megjelent és itteni félhivatalos cáfolatokkal szemben fentartott az a hír, hogy a katonai büntető perrendtartásra vonatkozó tárgyalások megakadtak és jelesül, hogy e megakadásnak okát a magyar nyelv érvényesítésének kérdése képezte?

Egyáltalán minő stádiumig jutott ez az ügy?

Gróf Tisza István miniszterelnök: Első sorban az utolsó kérdésre, t. i. arra felelek, hogy az ügy most minő stádiumban van. Es itt meg kell jegyezniem, hogy az érdekelt közös magyar és osztrák miniszteriumok szakre.ensei a múlt 1903. év nyarán készülték el egy javaslattal, amely azután végleges redakciójában az év őszén, gondolom szeptember, október hónapokban jutott az egyes miniszteriumok birtokába. Ezen javaslat megoldott ugyan számos kérdést, azonban még hagyott függőbe elég jelentéktelen differenciákat is. Azonban ezen egész javaslat kizárólag a szakszerűség szempontjából foglalkozott a dologgal, anélkül, hogy a kiválóan politikai fontossággal bíró nyelvkérdést egyáltalában érintette volna, úgy, hogy midőn a kormányt átvettük, az ügyet abban a helyzetben találtuk, hogy előttünk fektűt egy javaslat, amely már meglehetősen érett volt, előkészítő stádiumban volt, de amelybe még bele kellett illeszteni azon kívánalmakat, amelyek a magyar nyelv érvényesülése szempontjából a kormány programjában voltak. Aki a dolgok komplikált és nehéz voltát ismeri, gondolom, nem fog csodálkozni azon, ha azt jelentem a Háznak, hogy az erre vonatkozó tanácskozások még a magyar kormány kezében vannak folyamatban és hogy ennek folytán a kormány nem is volt még abban a helyzetben, hogy ebben a kérdésben álláspontját precizizozva azt a többi illetékes ténvezők tudomására hozhassa. (Zaj balfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) Egy jelszót kimondani nagyon könnyű, de ilyen elvet egy intézményben megvalósítani, úgy hogy az minden irányban megfeleljen a közérdeknek, ez nem könnyű.

Ugron Gábor: Ha nem akarnak kijátszani, nagyon könnyű!

Tisza István miniszterelnök: Ennek folytán a tárgyalások tehát meg sem szakíthatóak. Az osztrák kormány a magyar kormányhoz a nyelv kérdésében elfoglalt álláspontját nem is ismerheti...

Ugron Gábor: Nincs is köze hozzá! Ez szuverein külön joga a magyar nemzetnek!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Tehát erre vonatkozó aggályát egyáltalában nem is fejezhette ki. Így áll a tényállás. Es én válaszomhoz csak azon egy megjegyzést fűzöm, miszerint kérem a t. Házat, méltóztassék arról meggyőződve lenni, hogy a kormány a programjában kifejezett ezen ígéretet is a legnagyobb komolysággal igyekszik megvalósítani. (Zaj. Ellenmondások bal felől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Egész erejével rajta van és rajta lesz, hogy a kérdés tel esen kielégítő megoldást nyerhessen. (Helyeslés jobbfelől.) Azonban, aki nem nehézségeket akar a kormánynak okozni, de szolgálatot ennek az ügynek tenni s aki azt kívánja, hogy valóban, mint ezt az interpelláló képviselőtársamról teljes loyaltással felteszem, akét az a szándék vezet, hogy valóban a megoldás a nemzet érdekében előnyös és megfelelő legyen, azt arra kérem, hogy várja be türellemmel azt az időt, (Felkiáltások balfelől: Harmincöt egvnehány éve várunk már! Halljuk! Halljuk! jobbfelől.), ami feltétlenül szükséges arra, hogy ez a kérdés nyugodt, objektív megvitatásban és megfontolásban részesüljön és azok az aggályok, amelyek felmerülhetnek és a kérdésnek útját állhatnák, nyugodt, objektív bírálat és megfontolás által oszlattassanak el. Azt hiszem, ez az egyedüli út, amely a mindnyájunk által kívánt célhoz vezet. Kérem, válaszomat méltóztassék tudomásul venni. (Helyeslés jobbfelől. Ellenmondás és zaj balfelől.)

Apponyi Albert gróf: A miniszterelnök kérdésének a második pontjára felelt, de az válasz az első pontra is. Na megcáfoltnak veszi azt a hírt, hogy a tárgyalások megakadtak volna s mintha a magyar nyelv jogai veszélyeztetve volnának. Nem teszi fel a kormánynak, hogy a nemzetet csalódnának tegye ki a magyar nyelv érvényesülése körül. A miniszterelnök válaszáat e feltevésekkel tudomásul veszi.

Elnök a kérdést felteszi s a Ház többsége a választ tudomásul veszi.

Az ülés vége 3 órakor.

A ki érdekes, élénken szerkesztett lapok barátja, vegye meg a Magyarorságot.

A vasárnap Amerikában.

Irta: H. M.

Végtelelül sok különbség van úgy az életmód mint a szokások százféle variációjánál fogva, az új és ó-világ között.

Tagadhatatlan, hogy a rossz és jó egyaránt Európából származott Amerikába. A századok óta tartó szakadatlan népvándorlással a kor kinövéssei, a társadalmi élet ferde szokásai is bevitettek és mintegy talajt vertek. A rossz szokásokkal együtt nőttek az óvintézkedések. Így az iszákosság terjedése életbe léptette a temperenc-törvényeket.

Ezen törvények egyik sarkalatos pontja, hogy minden nyilvános üzlet, első sorban a kocsmák és sörházak, vasárnap zárva tartandók. Es a törvény betartására szerfelett éberrel figyel a rendőrség.

Es ennek dacára minden hétfőn száz száma olvashatók azon kocsmárosok nevei, kik a vasárnapi törvény áthágása miatt pénz-, esetleg börtönbüntetésre ítéletnek.

De miután minden szabály alól van kivétel: nagyon sok ügyes és élelmes kocsmáros — a rendőrség asszisztálása mellett — zárt ajtók mögött vigan méri a brandyt és más cseppfolyós italt. Mert ne higgye ám senki, hogy az amerikai rendőrség hozzáférhetetlen; oh nem! annak is vannak percei, mikor se nem lát, se nem hall. S így a rendőrség jóváhagyása mellett ezt a szigorú törvényt is ki lehet játszani.

Connecticut államban nemrégiben egy olyan törvény lépett életbe, mely a vasúti forgalom beszüntetését öleli fel. Tehát vasárnap minden forgalomnak is szünetelni kell. Akinek dolga van a másik városban, azt hétköznap kell elvégezni, mert vasárnap hiába akar bármily fontos ügyet végezni, mindenütt zárt ajtókra talál.

Az államtanácsban azt mondják, hogy minden törvényt, különösen a vasárnapi munkaszünetet a munkások miatt hozzák. Es ebben sok az igazság. Es ezt emberbaráti szempontból csak helyeselni lehet. Ámde hogy minden ital élvezését behitották, azt már egészségi szempontból sem lehet jóvá mondani.

De nemcsak a szeszes italok árulása tiltatik, de mindenféle kereskedő, szatócstól kezdve a ruha-kereskedőig köteles boltját vasárnap egész napon zárva tartani. Ha ez ellen vét, — jaj a zsebének s ha nem fizet — hűsöl. Még egy doboz gyufa vagy egy szál gyertya eladásáért is 100 fontig büntetik a kereskedőt, akit rajta csipnek, csak hogy az okcs kereskedők előbb az utcájuk detektivjével liberális egyezséget kötnek. Hiába, a szükség, különösen Amerikában, minden méregegre találhat ellenszert.

A szigorú temperenc-törvénynek azonban egy kiválóan tüdős oldala van s ez nem más, mint az, hogy az amerikaiakat a «sweet home» (édes otthon) szeretetére tanítja. Az amerikai a vasárnapot teljesen család a körében tölti. Mulatságokat, ebédeket és uzsonnákat rendeznek és arra közel és távol álló barátjukat tömegesen meghívják. Egy-egy ilyen családi összejövetel nemcsak a gyomornak, de a szívnek és léleknek is előnyére szolgál. Közelebb hozza egymáshoz az embereket.

A kocsmái életet a családi élet váltja fel. Vasárnapon minden tisztességes családban összegyűlnek és első sorban ájtatos énekek és azután szavalatokkal, énekekkel, végül evés-ivással szórakoztatják az egybegyűlteket. Ez a családi élet azután annyira hat, hogy a legrosszabb érzésű emberek szinte vágyat kapnak a «sweet home» után. Az egész heti nehéz munkának mintegy jutalma a vasárnapi «pádé», mint ezt az összejövetelt a yankeek általánosan nevezik.

Szinte csodálatos, hogy ez az élet hogyan át tudja alakítani nemcsak az embereket, de magát az amerikai társadalmat is. Es részben ennek a vasárnapi általános szünetnek tulajdonítható, hogy Amerika gazdag és hatalmas.

TÁVIRATOK.

A török reformok.

Konstantinápoly, jan. 11. A portának az entente-hatalmak nagykövetségeihez intézett jelentése azt mondja, hogy Hilmi basa főfelügyelő jelentése szerint ama törvénytelenégen kívül, melyet az állásától már felfüggesztett három adóbeszedő követett el, az adóbeszedés körül más törvénytelenégek nem fordultak elő. A monasztiri váli utasítást kapott, hogy indítson vizsgálatot a falvakban előfordult és a portánál jelzett igazságtalan tizedkivetést illetőleg.

Konstantinápoly, január 11. A szazuni kajmakán szökéséről szóló tegnapi magánhíreket az erzerumi és tífiszi konzulátusok jelentései ezideig meg nem erősítik. Azt hiszik, hogy eme hírek túlzottak. Bajram Hadzsi albán főnök és híveinek megsemmisítése Albániában kedvező hatást kelt. Kívánatos Semszi basa tovább való erőlyes eljárása a többi ellenzék elnyomására. Török adatok szerint az utolsó időben a szaloniki és drinápolyi viláielekben a komitácsik 11 mohamedánt öltek meg és három asszonyt megsebesítettek.

Magyarság t. olvasóihoz!

A MAGYARSÁG tisztelt olvasóinak tudomására hozzuk, hogy a MAGYARSÁG éjjeli eseményeket is tartalmazó reggeli kiadása Budapesten az utcai lapárusítóknál kapható.

Ezt a kiadást csakis utcai lapárusítók útján bocsátjuk igen t. olvasóközönségünk rendelkezésére.

A MAGYARSÁG reggeli kiadása 8 söt néha 12 oldal terjedelemben fog megjelenni és egyes száma 2 fillér lesz.

Tisztelt előfizetőinknek mindig úgy mint eddig, az esti kiadást kézbesítjük és budapesti előfizetőink este, vidékiek pedig korán reggel kapják kézhez a MAGYARSÁG-ot.

Tőzsdékben csakis a MAGYARSÁG helyi esti kiadása lesz kapható.

Aki a Magyarságra helyben egy hónapra 1 koronával, vidékről pedig 1.20 koronával előfizet, a lapot az eddigi, 8—12, söt 16 oldal terjedelemben kapja és azonkívül vasárnaponként a MAGYARSÁG rendes heti szépirodalmi mellékletét, a MAGYAR CSALÁDOT, előfizetőink ezen kedves vendégét és minden előfizetőnk az év végén kap, a magyar könyvpiacra nagy föl-

tűnést keltő irodalmi ALBUMOT, mely gazdag társadalmi és szépirodalmi tartalmánál fogva páratlanul álló kincs-tára az ez évi szellemi termékeknek.

Oly kedvezményeket egy lap sem nyújt előfizetőinek, mint a MAGYARSÁG.

A MAGYARSÁG minden előfizetőjének jogában áll havonta 10-szer egy 10 szóból álló apróhirdetést teljesen díjmentesen közzétenni.

Az URAMBÁTYÁM című egyedüli magyar társadalmi élclapot a MAGYARSÁG előfizetői 16 korona helyett 12 kor. kedvezményes évi előfizetési árban kapják.

A BUDAPESTI BAZÁR című magas irodalmiszinvonalu, kitűnő magyar divatlapot pedig 1.30 korona negyedévi kedvezményes előfizetési árért kapják a MAGYARSÁG előfizetői 1.50 korona helyett.

Tisztelettel

a MAGYARSÁG

szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPIHIREK.

Budapest, január 11.

— (A király vadászata.) Mürzstegből jelentik, hogy a király *Ferenc Szalvátor* főherceggel, *Lipót* és *Konrad* bajor hercegekkel tegnap udvari különvonattal 6 órakor este Neubergrbe érkezett és szánkón folytatták utjukat Mürzsteg felé. Kisérőjükben voltak *háro Beck*, a vezérkar főnöke, *Kriegshammer* és *Üxküll* tábornokok, *Paar* főhadsegéd, gróf *Paar* Lajos lovassági főfelügyelő, gróf *Bellegarde* lovassági tábornok, herceg *Dietrichstein* és *Gozani* mérki szárnysegédek és *Faber* bajor királyi főhadnagy. A király és kísérete 7 órakor érkezett Mürzstegbe, hol a vadászkestély előtt az összegyűlt vadászati személyzet üdvözölte őket és *Hervay* kerületi főnök és *Sperlbauer* főerdészeti tanácsos, az udvari vadászatok vezetője jelentést tettek. A király a megjelenteket megszólítással tüntette ki. Majd dínér volt, melyen résztvett a vadászati vezető és a kerületi főnök is. — Mürzstegből a következőket jelentik: Holnap délelőtt a Brünthalban van vadászat. Ő felsége cserkészni fog Niederalpen irányában. Délután újból cserkészik ő felsége, majd résztvesz a Fischer Liegelen tartandó általános vadászatban. Az idő és a hóviszonyok kedvezők.

— (József főherceg a Vöröskereszt-egyesülethez.) *Klotild* *Mária Rajneria* főhercegnő elhunytá alkalmából a Vöröskereszt-egyesület központi igazgatósága fölratban mély bánatát nyilvánította a főhercegi szülőknek, *József* főherceg és *Klotild* fő-

hercegnőnek a fölratra külön-külön levélben válaszolt az egyesületnek. A fenséges asszony levele ez:

Nagyméltóságú *Csekonics* Endre gróf v. b. t. t., kir. főasztalnokmester, főrendiházi tag urnak, a magyar szent korona országai Vöröskereszt-egyesülete elnökének Budapesten. Nagyméltóságú uram! Istenben boldogult drága, szeretett gyermekem elhunytá alkalmából vett meleghangú részvénytülatkozatuk rendkívül meghatótt. Fogadják érte hálás köszönetemet. A Mindenható bölcs akaratában való megnyugvásom és amaz őszinte s oly megható módon nyilvánuló részvét, amelylyel minden oldalról sietnek megalázott anyai szívemnek irt nyujtani, erőt adnak nekem arra, hogy e nagy megpróbáltatást keresztényi türelemmel viselhessem. *Klotild* főhercegnő.

József főherceg ezt a választ írta: A magyar szent korona országai Vöröskereszt-egyesülete igazgatóságának Budapesten. Fogadja az egyesület legforróbb hálát az oly meghatóan nyilvánított részvéteért, amely a súlyos csapás fölött érzett mély fájdalommat enyhíteni volt hivatva. *József* főherceg.

— (Durmann altábornagy nyugalmazása.) A hivatalos lap mai száma jelenti: A király elrendelte, hogy Gyarmatai Durmann Antal altábornagy, a m. kir. lötenyész-intézetek és a kir. horvát-szlavon mén-telep katonai felügyelője, saját kérelmére a nyugállományba átvéssék, neki ez alkalomból a tiszteletbeli lovassági tábornoki jelleg és a Lipót-rend lovagkeresztjét, mindkettőt a díj elengedésével adományozta.

— (Szápáry László világgömrre indul.) A magyar parlament vesztetési botrányának értelmi szerzője, a volt fumei kormányzó, *Szapáry* László gróf, mint Fiuméből jelentik, a napokban indul el földközi utjára. Az utazás, amelyet a gróf *Ditrich*, volt haditengerészeti kapitány társaságában Velencéből kiindulva saját yachtján tesz meg, három esetleg négy évet fog igénybe venni.

— (Fogházra átváltoztatott halálbüntetés.) Eszékről táviratozzák: *Pinnar* János gazdasági cselédnek, kit *Jereb* Gertrud urasági szakácsnőnek Keresztineen való megölése miatt kötél általi való halálra ítélték, ő felsége megkegyelmezett. A hétszemélyű tábla *Pinnar* büntetését 20 évi lörtönbe szabta ki. *Pinnar* tettét boszúból követte el, mert a szakácsné tolvajlását leálázta.

— (Szevencsétlenség egy jégpályán.) Berlinből táviratozzák, hogy egy potsdami jégpályán, ma a hirtelen támadt olvadás következtében beszakadt a jég s öt korcsolyázó a léken át a vízbe zuhant. Közülök hármát kimentették. *Kirnsee* könyvkötő két leánya azonban a habokban lelta a halálát.

— (Elhunyt csillagkeresztos hölgyek.) Azoknak a csillagkeresztos hölgyeknek, akiknek elhalálása az 1903. év folyamán a főnemesi csillagkereszt-rend irodájának tudomására hozott, a következők: *Erzsébet Franciska* *Mária*, császári hercegnő, ausztriai főhercegnő, magyar, cseh, stb. királyi hercegnő, *Károly Ferdinánd* főherceg özvegye, *Klotild* *Mária Raineria*, császári hercegnő, ausztriai főhercegnő, magyar, cseh, stb. királyi hercegnő. Gróf *Corredo* és *starkenbargi* *Coreth* *Rudolf*, szül. *Wagensperg* *Karolina* grófnő. Gróf *Esterházy* *László*, született *Orczy* *Erzsébet* bárónő. Gróf *Pötting* és *Persing* *Norbert*, született *Chorinsky* *Kajetana* grófnő. Herceg *Fugger-Babenhause* *Lipót*, született *Gatterburg* *Anna* grófnő. Báró *Kettenburg* *Mikszán*, született *Bösetager* *Mária* bárónő. Gróf *Vetter von der Lilie* *Felix*, szül. arzió-vasegig *Arz* *Ida* grófnő. Gróf *Potocka* *Alfréd*, szül. *Sanguuszko* *Mária* *Klementina* hercegnő. Báró *siegburgi* *Ubelli* *Vilmos*, szül. *mittrovici* *Wratistaw* *Johanna* *Mária* grófnő. Gróf *Falkenhayn* *Ferenc*, szül. *Oltinger-Wallerstein* *Anna* hercegnő. Gróf *wag-reini* *Engl* *Zsigmond*, szül. *Zessner* *Mária* bárónő. *Lazarini* *Johanna* bárónő, az innsbrucki es. kir. nemesi hölgyalapítvány alelnöke. Nagy-Rákóti *Rakovszky* *István*, szül. kesseleőkei *Majthényi* *Ilona* bárónő. *Villathurg* *Villata* *Guidóné*, szül. *Laffert* *Teréz* bárónő.

— (Zavargások Ugron beszéde miatt.) Zágrábból táviratozzák, hogy Ugron Gábor szombati beszéde miatt, amelyben Horvátország jogosulatlan törekvéseiről is szó esett, tegnap Zágrábban tüntetést rendeztek a tulzók. Nagy tömeg lepte el a postapalotát, környékét és zajongva kövekkel bevverte az ablakokat. A rendőrség hamarosan széjjel zavarta a tüntetőket.

— (Az ácsi postalopás.) Mult évi december 22-én, mint emlékezetes, az ácsi vasuti állomáson elloptak egy hetvenkét darab ezerkoronást és nyolc darab százkoronást tartalmazó pénzeszsákokat. A tolvaj utáni nyomozásnak azonban mindaddig pozitív eredménye nincs, sőt a komáromi kir. ügyészség — mint most értesülünk — a több terhelő adat miatt letartóztatott Huszár Tóth József postaküldöncöt és Gazdik János cukorgyári éjjeli őrt szabadlábra is helyezte. A kereskedelmi miniszterium négyezer korona jutalmat tűzött ki azoknak, akik az ellopott pénz megkerítésére eredményesen közreműködnek.

— (A rétsági rablógylkosság.) A rendőri sajtóiroda a váci postarablás ügyében a következő jelentést adta ki: «A váci határban e hónap 5-én történt rablógylkosság ügyében, melynek Czilliki József postakocsis és az őt kísérő Szunter János rádi gazda estek áldozatul, a nyomozás serényen folyik. Eszerint a postakocsist és társát hátulról több lövéssel leterítették, ezután mindkettőnek fejét baltaival összevagdalták, a holttesteket az országot mellé ledobták, a postakocsit a vercei határban levő erdőbe bevontatták és ott feltörték azt. Elloptak egy darab 1000 koronás bankjegyet, amelynek a száma 14.613, sor-száma 1007, tíz darab 100 koronást, hét darab 50, 45 darab 20, tíz darab tíz koronás bankjegyet, ezenfelül még különböző pénznemekből 3353 koronát; továbbá néhány csomag vaját és két darab négy-hat kilogramm súlyu üres, zöldre festett és pirossal szegélyezett ládát, amelyek vaslemezből készültek és két oldalon fogantyúval. A tettesek ketten lehettek, akik azután a Rétságra vezető országúton Katalin felé menekültek. A nyomozás szerint e hónap 5-dikén este hét óra tájban a rétsági országúton a gylkosság színhelyéhez közel két, erős testalkatu és középtermetű, fekete ruhába öltözködött ember sietett tovább. Többen látták és ezek leírása szerint az egyik fekete bárányszapát, a másik ernyővel ellátott hajós-sapát viselt. Nem lehetetlen, hogy ezek voltak a gylkosok. A gylkosság színhelyén, valamint a postakocsi kirablási színhelyén friss kocsinyomot találtak, amely az erdő szélénél Katalin község felé vezet. Több tanu vallomása szerint a gylkosság elkövetése után mintegy másfél óra mulva egy fekete vagy sötétpejszörű loval vontatott kocsin három szürkés, vagy barnásszínű ruhába öltözött fekete pörgekalapos ember hajtott Szerdahely és a lokosi csárda között. Az egyiknek vörös es bajsza volt.» — A váci rendőrség és a csendőrségek most ezeket keresi első sorban. A váci rendőrség egyébként annak, aki a tettesek nyomára vezető adatot szolgáltat, kétszáz korona jutalmat tűzött ki.

— (A fekete golyó halottja.) Az érsekújvári vasuti állomáson öngylkossá lett *Misk* *Kálmán* ügyében, aki amerikai párbajban lőtte magát agyon, szigoru vizsgálat folyik. A nyomozás célja *Misk* ellenfelének kipuhatólása s előreláthatólag a közeli napokban már sikerülni fog oly dolgokat kipattanítani, amelyek az eddigi hcmályt eloszlatják. A szevencsétlen fiatal ember nővére tegnap Budapestre érkezett, hogy maga is kezére járjon ez irányban a nyomozásnak.

— (Tüntetés az eszéki színházban.) Eszéken «A drólostól» tegnapi előadása közben tüntetés volt. Már az előadás megkezdése előtt nyolc tagu diákküldöttség ment *Rosee* igazgatóhoz, azt kérve tőle, hogy hagyja el azt a hagyományos horvátról szóló retréndű dalt, amelyet a szombati első előadás alkalmával énekelték. A rendező erről mitsem akart hallani, azonban később az igazgató intervenciójára engedni kellett. Ennek dacára az est folyamán minden felvonás után hangos tiltakozás és tüntetés volt.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellamesebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körút 7., Dr. Egger Leó, Váci körút 17., Török József, Király-utca és Andrassy-ut., Kartschmaroff A., Népszínházszámban, Fodor J. Sas-drogueria, Kerpesi-ut., Gara és Rohl, József-körút 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körút 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrassy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

hallható. A rendőrség hamar helyreállította a megzavart rendet.

— (Leleplezett szélhámos szövetkezet.) A budapesti rendőrség letartóztatta Fischer Antal varasdi születésű, negyvenegy éves, rovtott multu ügynököt, aki több cimborájával leginkább külföldi cégektől árukat csalt ki. A szövetkezet hangzatos feliratu blakkettákat készített, derűre-borura megrendeléseket tett azzal, hogy amennyiben információra van szükség, forduljanak Bécsben vagy Budapesten ehhez vagy ahhoz. A megnevezett is természetesen a díszes kompánia tagja volt. Így igen sok céget csaptak be. A csalószövetkezet egyik igen érdekes fogása volt az is, hogy egymást álneven jelentették be. A Dob-utca 7. sz. alatti házban volt a tanyájuk. Az itt tartott házkutatás alkalmával többi között megtalálták az összes külföldi és hazai gyárosok pontos névjegyzékét is. A rendőrség most Fischer bűntársainak kinyomozásán s a banda bűnlistájának összeállításán fáradozik.

— (A csók ellen.) Anglia hölgyei hadat üzentek a csóknak. Eddigi szokás szerint a felületes ismeretségnél is össze-vissza csókolgatták egymást az angol hölgyek, ha egymást üdvözölték. Ezentul csak kézfogással intézik el az üdvözlést. Meg is okadatok ezt a községi szabály változást a következőkkel: 1. A csókolózásnál rendesen félrecsuszik a kalap (!) 2. Romlik a fátol is (!) 3. Rizsporrall enyhített arc-bőrnek sem használ a csók. 4. A csókolózásnál összenyomódik a bluz lazább díszítése is. Tehát a csókolózás iránti ellenszenvet nem a higiéné, hanem a divat váltotta ki az angol nők társaságából.

— (Még egy átlátszó tárgy.) Egyik iskolánkban a tanító a következő kérdést adta fel:

— Mondjatok nekem átlátszó tárgyakat.

A válaszokban sűrűn szerepelt az ablak, a pohár, a flaska, szóval az összes elképzelhető üvegtárgyak. Végre az egyik nebuló jelentkezik, hogy ő mást is tud. A tanító biztatja, hogy csak mondja meg, mire a kis ember büszkén kivágja:

— A kulcslyuk.

— (Elfogott pénzhamisítók.) A rendőrség az éjszaka három pénzhamisítót tartóztatott le, akik jobbra a Ferencvárosban hoztak forgalomba hamisított forintokat. Műhelyük Erzsébetfalván a Kossuth-utca 38. számú házban volt, ahol temérdek, a pénzhamisításhoz szükséges szerszámokat, öntvényeket és hamisítványokat találtak. A pénzhamisítók Dékán József rovtott multu cipészsegéd és Simon István szintén rovtott multu gépgyári munkás. Ezek Budapesten, a Gróf Haller-utca 52. szám alatt, Nagy Péterné nanszamosnőnél laktak, aki cinkostársuk volt. A rendőrség mindhármójukat letartóztatta. Erdekes, hogyan fogták el a pénzhamisítőket. A rendőrség tudta, hogy Simon és Dékán hamisítja a pénzt és hozza forgalomba, de nem tudta megcsipni őket. Végre is egy titkos rendőr a pénzhamisítók szállásán lakást bérelt. Elmondotta hogy Andris Pál a neve és most került ki a gyűjtőfogházból, ahol pénzhamisítáért volt becsukva. A kollégájuk iránt hamarosan bizalommal viseltettek a pénzhamisítók és kivallották a titkukat. Így azután sikerült felfedezni a pénzhamisító műhelyt.

— (Hírek a rendőrségről.) **Eltűnt szeretetházi növendék.** Magyar József, a Klotild-szeretetház igazgatója bejelentette a rendőrségen, hogy Mészáros Gyula tizenkét éves intézeti növendék megszökött a szeretetházból. A fiut ma reggel az újpesti váci-úton félj megfagyva találták meg és visszavitték a szeretetházba. — **Elfogott zsebtolvaj.** A rendőrség letartóztatta Pusztai Gyula rovtott multu zsebtolvajt, aki a Népszínház előtt Elcser Emma szobaleány zsebéből kilopta a pénztárcáját, amelyben 44 korona volt. Letartóztatta a rendőrség Szöllösi Vazul rovtott multu üzleti kifutót, aki Friedmann Vilmos magánhivatalnok zsebéből a Dohány-utcai izraelita templomban kilopta a pénztárcáját, amelyben 90 korona volt. — **Lakásfosztás.** Steinreich Lajos kereskedő Sip-utca 8. számú lakását tolvajkulcsal felnyitották és 283 koronát érő értéktárgyat elloptak. Alkulcsos tolvajok jártak Drajkó István tanító Izabella-utca 90 számú lakásán, ahonnan 40 koronát érő ékszert vittek el.

3 oldalas reggeli kiadás minden utcai laparusitónál 2 fillérért kapható.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Berchtold Forgács-ügy.** Egy száz forintos kölcsön miatt, a melyet állítólag Berchtold Miklós gróf adott évekkal ezelőtt Forgács Antal grófnak. Évekkig tartó háborúság keletkezett, a mely számtalan társadalmi és bírósági forum után legutóbb a büntető járásbírósgot, ma pedig felebbezési tanácsát foglalkoztatta. A száz forintot, azóta már kétszáz korona lett belőle, a mely körül az egész ügy forog, állítólag Berchtold Miklós gróf, a Somossy-mulatóban kölcsön adta Forgács Antal grófnak, a ki becsületeszavát is leköttötte, hogy a kölcsönt másnap visszafizeti. A mikor Forgács gróf nem fizetett, Berchtold gróf a járásbírósg előtt pörölte az összeget. Forgács gróf esküvel erősítette meg, hogy nem tartozik, mire a bíróság felmentette. Berchtold gróf erre a Nemzeti Kaszinó választmánya elé indítványt terjesztett, hogy a kaszinó rekeszse ki tagjai sorából Forgács grófot, mert becsületbeli adósságát nem fizette meg. Az indítványt Madách Imre, Nógrádmegye főpénztárosa is támogatta, aki előtt Forgács gróf állítólag beismerte, hogy a vitás száz forint kölcsönt megkapta. A Nemzeti Kaszinó választmánya kizárta erre Forgács grófot a kaszinóból. Utóbb a katonai becsületbírósg Forgács grófot fölmentette, Forgács gróf pedig a büntető-járásbírósg előtt rágalmozás miatt panaszt emelt Berchtold gróf és Madách Imre ellen. A járásbírósg Berchtold grófot bűnösnek mondotta a rágalmozásban s ötszáz korona pénzbüntetésre, esetleg huszonöt napi fogházra és száz korona pénzbüntetésre, esetleg öt napi fogházra ítélte. Madách Imrét a bíróság fölmentette. Föllebbezés után az ügy a föllebbezési tanács elé került. A tárgyaláson előadó ismertette az ügy állását, fölolvasta az első bíróság ítéletét, Berchtold Miklós grófnak a kaszinóhoz intézett levelét és kirekesztő indítványát. Felolvasta Berchtold gróf föllebbezését is, amelyben azt állítja, hogy a járásbírósg relatív bizonyítékok alapján ítélte el. A panaszos azért föllebbezett, mert szerinte a járásbírósg Berchtold gróffal szemben jogtalanul alkalmazta az enyhítő 92. szakaszt s Berchtoldot fogházbüntetésre kellett volna ítélnie. Föllebbezett azért is, mert Madáchot a bíróság fölmentette. Föllebbezésében kéri a vádlottak szigorú megbüntetését. A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza. A föllebbezési tanács az első bíróság marasztaló ítéletét indító okainál fogva helybenhagyta s Berchtold Miklós grófot rágalmozás vétségeért huszonöt napi fogságra átváltoztatható ötszáz korona pénzbírságra ítélte.

NYILTTÉR.*)

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közléstől nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

A kartellek szabályozása. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a polgári törvénykönyv-tervezetnek gazdaszemponthól való megvitatására kiküldött bizottság e hó 15-én ülést tart, amelyen dr. Arkövy Richárd értekezik a kartellek törvényes szabályozásáról.

A kivándorlás novemberben. A közzétett hivatalos statisztikai adatok szerint a mult év nov. hónapjában 7627 utlevelet adtak ki a szorosan vett Magyarországon (Fiumével), 1178-al kevesebbet, mint az előző hóban és 254-gyel többet, mint a mult év november havában; az év elejétől kiadott utlevelek száma az idén 18.201-gyel

több, mint a mult év első tizenegy hónapjában volt. A kiadott utlevelek tulajdonásainak 859 utitársuk volt. Legtöbb utlevelet váltottak: Nagy-Küküllő (661), Brassó (570), Zemplén (484), Szeben (394) és Ung (373) vármegyékéből és pedig a Királyhágón túl legnagyobb részben romániai, különben pedig amerikai érvényességgel. Az utirány szerinti megoszlásnál első helyen Amerika áll. Horvát-Szlavonországekban 1274 utlevelet adtak ki.

A «Magyar Közgazdasági Társaság» január 14-én esti hat órakor a Társaság új helyiségében (VI. Ferenciek-tere 4. sz. félemelet 16.) ülést tart. Tárgy: Moldoványi István dr. iparfelügyelő előadása: A gyufagyári munkások védelméről.

Kendergyár az ecsedi lápon. Szatmár vármegye gazdái már régóta tervezik egy kendergyár létesítését, amelyet eredetileg Szatmárótt akartak felállítani. Ujabban ez ügyben jelentős fordulat állott be, amennyiben az érdekeltek úgy határoztak, hogy a gyárat az ecsedi lápon Börvely község határában állítják fel. A megalakulás most már csak attól függ, lehet-e a gyár részére 1000, öt év alatt 2000-re emelkedő hold természetét biztosítani. Pechy Lászlónak, az ecsedi lép lecsapoló-társulat igazgatójának elnöksége alatt egy bizottság fáradozik az érdekeltség összehozásán, a szükséges terület biztosításán. A gyár a kenderkérő 1 métermázsájáért 4 koronától 4 korona 30 fillért fizetne a gazdáknak.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 6000 mm. 2 és fél—5 fillérrel olcsóbb árakon.

Késsáruüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 8.49 korona, 400 mm. 79.8 k. 8.35 korona, 200 mm. 79.5 k. 8.30 korona, 600 mm. 79 k. 8.35 korona, 100 mm. 79 k. 8.27.5 korona, 200 mm. 79 k. 8.30 korona, 200 mm. 79 k. 8.35 korona, 100 mm. 79 k. 8.27.5 korona, 100 mm. 79 k. 8.20 korona, 250 mm. 78 k. 8.20 korona, 100 mm. 77.6 k. 8.20 korona.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 78.4 k. 8.17.5 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.15 korona, 600 mm. 78.5 k. 8.15 korona, 200 mm. 77.5 k. 8.15 korona, 100 mm. 77 k. 8.05 korona, 150 mm. 76.5 k. 7.97.5 korona.

Budai: 500 mm. 77 k. 7.80 korona.

Bánsági: 200 mm. 79 k. 8.20 korona.

Bács-Földvári: 5900 mm. 76.8 k. 7.95 korona.

Rozs: 500 mm. 6.35 korona.

Arpa: 300 mm. 5.70 korona, 300 méterm. 5.70 korona.

Zab: 100 mm. 5.70 korona, 100 mm. 5.55 korona.

Tengeri: 400 mm. 5.85 korona.

Löhère: 100 mm. 60.— korona, 55 mm. 62.50 korona, 15 mm. 60.— korona.

Érték-tőzsde.

Megnyugtatóbb bel és külpolitikai jelentések következtében az iránvzat már az előtőzsdén megszilárdult. Délben a közlekedési értékek, ezek közül leginkább a Városi villamos vasuti részvények emelkedtek. Szilárdau voltak tartva még a Rimamurányi részvények, valamint a járadékértékek is.

Az előtőzsdén jegyztek:

Osztrák hitel	678.25	679.25	678.—	—
Magyar hitel	766.50	768.75	767.50	—
4% koronaráradék	99.—	99.—	99.—	—
Lezámitolóbank	462.—	462.—	462.—	—
Jelzálogbank részv.	515.50	516.—	517.—	—
Rimamurányi	487.50	488.50	488.—	—
Allamvasut	675.—	675.—	675.—	—
Budapesti Közuti	591.—	592.—	592.—	—
Városi villamos	326.—	327.—	327.50	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitellérvény	679.50	—	—	—
Magyar hitellérvény	769.—	—	—	—
4% koronaráradék	99.25	—	—	—
Lezámitolóbank	462.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	576.00	—	—	—
Rimamurányi	491.—	—	—	—
Allamvasut	675.75	—	—	—
Budapesti Közuti	592.—	—	—	—
Városi villamos	329.50	—	—	—

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

SZINHÁZAK.

Kedd, 1904 január hó 12 én.

M. kir. Operaház.
Fidelio.
Nagy opera 2 felvonásban. Zenéjét szerző Beethoven. Kezdeté 7 órákor.

Nemzeti színház.
Sötétség.
Színmű 4 felv. Irtá: Ruffai György. Kezdeté 7 órákor.

Népszínház.
Az ezüst papucs.
Fantasztikus nagy onerette egy előjáték és 2 felvonásban. Irtá: Owen Hall. Fordította és magyar színpadra alkalmazta: Heltai Jenő. Kezdeté 7 órákor.

Vigszínház.
Józi.
Bohózat 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferenc. Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház.
Makrancos hölgyek.
Operett 2 felvonásban, Zenéjét szerző Lehár. Kezdeté 8 órákor.

Uránia.
A modern asszony.
150 színesen vetített képpel és 15 mozgóképpel. Irtá: Ráth István. Kezdeté fél 8 órákor.

4%-os törlesztéses készpénzkölcsönt

20, 30, 40, 50 vagy 65 évi tőkékamat-törlesztésére földbirtokra és nagyobb bérházakra budapesti és városi környéki házak, telek II-ik és III-ik tételére 5%-os kamattal. Drágább tartozásoknak magasabb konvertálását, személy-hiteleit katonatisztoknak, papoknak, közisztviselőknél, birtokosoknak, kereskedőknek. **Középeknek és javadalmukra olcsó kölcsönökkel** birtokok adás-vételét, parcellázásokat stb. a legkiválóbb feltételekkel, szakszertűen és gyorsan lebonyolítja a

KÖZPONTI HITELFORGALMI INTÉZET
Budapest, VII., Szigetvári-utca 24. szám.

Beküldendő telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokliv. felvilágosításra pedig válaszbélyeg. **Közvetítőknek** Bécs-, Temes-, Torontál-, Arad-, Csanád és Pestmegyékben szép jövedelem.

Szájpadlás nélküli fogsorok.

Szájpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. Hygienicus fogsort ezen elnevezése alatt kifarolag magam készítek. Saját rendszerem szerint. És ezen fogsort a szájból kivenni nem kell. Hygienicus fogsorral néhány perc múlva tökéletesen beszélni és rágni lehet.

Egyedüli speciálta a szájpadlás nélküli hygienicus fogsorok készítésében:

Id. PROHÁSZKA HENRIÉ
Budapest, VII. ker., Király-utca 15. szám.

Vidékiek a műfog elkészítését előre való bejelentés után megvárhatják. Kautsukba foglalt műfogakat 2 fttól, teljes fogsorokat 40 fttól. Mindennemű munkálatomért 10 évi jótállást vállalok. Rosszul működő fogsorokat átalakítok, szájjpadlást szabadon nagyrom.

Bámulatos eredményt érnek

el „**VÉRTESIN**”-nel (folyékony ezüst) legújabb ezüstlőző teljesen méregmentes. **Neküszhetetlen, vendéglők, kávéházak és szállodák részére** valamint minden háztartásban.

Egy pillanat alatt bármilyen fém (réz, sárgaréz, stb.) tartóan ezüstözhető.

Megkopott és megsárgult china-ezüst, ezüst-cdények, evőeszközök újja **varázsolható**ók. Ezüstneműek tisztításához a legcélszerűbb. Helyettesíti a galvanizálást.

Minta üveg (30 gramm) 40 krajcárért a pénz előleges beküldése ellenében bérmentesen küldi

Vértés Adolf, Váci-körút 25.
Vízszint elárúsítók kerestetnek. 240

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol

UGORKA-TEJ,

mev azonnal eltávolít minden szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesszer) stb. és az arcnak irrisz üdeseget, fiataloságot kölcsönöz.

Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudra 2 K.

Főszékhely: **Balassa Kornél** győgy. **BUDAPEST**, deszi hely: **Erzsébetfalva**.

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapestben: **Török József** gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Schoffola Ernő A ruggyantagyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrássy-ut 2

Legjobb minőségű gummitömlők kerti lecsokendezésre árjegyzék ingyen.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy újdonsági estély!

11 órákor! 11 órákor

A szerelem áldozatai.

Életkép irta: Caprice, rendező: **Rott Sándor.**
Ezt megelőzi! Fél 10 órákor!

Hivatásos szerelem.

Bohózat, irta Szatir, rendező: Steinhardt G.

A remek téli kertben reggeli 5 óráig **Munczy Lajos** és fia zenekara hangversenyez.

E hó 14-én nagy elit-álarcosbál.

Brázy-féle sósorszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseink alapján történt rendelkezéseknél sziveskedjék mindenkor lapunkra hivatkozni.

Werndl-fegyverek

katonai puska-műveket által kipróbálva majdnem új állapotban

Gyalogsági fegyver	--- K 5.-	7.-	10.-
Rövid gyalogsági fegyver	--- K 8.-	12.-	15.-
Lovassági karabély	--- K 14.-	18.-	20.-
Lovassági karabély egészen új	K 25.-	30.-	40.-
Töltények darabja	--- K 1.-	10.-	10.-
Fegyverszíj darabja	--- K 1.-	2.-	3.-
Szurony hüvellyel darabja	--- K 60	1.-	150
Lefauchaux revolver	--- K 4.-	6.-	8.-
Buldog revolver	--- K 6.-	8.-	10.-
Revolver táská	--- K 3.-	4.-	5.-

Fegyvereinkért jótállást vállalunk. Ar meg nem jótállás esetén közép minőségű fegyvereket küldünk.

Tiller Mór és Társa

es. 64. kir. udv. szállítók egyenruházati intézete Bud-pest, IV. Váci-utca 25. sz.

Megjelent!

Szekrényi Lajos fordításában.

Lewis Wallace, Ben-Húr, regény Krisztusról, két díszes kötet, 499 és 497 lap, 101 képpel. Ára a két kötetnek 12 korona.

Stenkaevics Henrik, Quo vadis? regény Nero császár korából, két díszes kötetben 289 és 303 lap, 36 képpel. Lengyelből és teljesen a lengyel eredeti szerint tartva. A két kötet ára 9 korona.

Stenkaevics Henrik, Volgyodyjovszki ur, (a kis lovagi tört.) regény a lengyel-török háború korából. A két kötet (290 és 283) lap ára díszkötésben 8 korona 40 fillér.

Dr. May Károly, Karácsony, Utazási regény. A 600 lapot tartalmazó kötet ára díszkötésben 6 korona.

Kaphatók a **Magyarság** kiadóhivatalában.

BUDAPEST,
VIII., Szentkirályi-u. 28.

Saját készítményű és amerikai tornaeszközök

tenisz, hálók, lábtörők, kokusz-szőnyegek, valódi orosz sarcipók, pokrócok, zsákok, poncsok és **ichéruha-erítő-kötelek** megbízható forrás

Seffer Antal

sporteszközök- és kötélgyártó ipartelepe

Budapest, IV., Károly-utca
boltszám 12.

(Központi városi épülete.)

Alapított: 1878.
TELEFON 15-56.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Kacagató székelyhistoriák

„GOBESAGOK” II. KIADÁS

Postaköltséggel együtt 1K.40F-ért küldi: **PETERFY TANÁS BUDAPEST**

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag **Teréz-körút 2. szám a.**
Elismert legjobb harisnyák.
Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdeszt
ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdéshirdetésekre ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyegyet behűldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

Gépészkovács

Állást keres Temesmegyében. Hol: megmondja a kiadóhivatal. (209)

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házfűtések, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III. ik. tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Egy villa

szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos

(keresztény) keresetük közzel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszerár, Pozsony-Püspöki.

Fotografáló Satinid

gépét, 18x43-es, vagy feljebb szeretnék venni. Izeli Ferenc, Török-Bánút. (732)

Pénzkölcsönt!

Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokaik nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kiűzetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztörlesztés azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 28. sz.

1 forint

heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat

fehértelmezt stb. veszek legmagasabb árban. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök

felrakását, divánokat, foteleket, matracokat, ablaknártnákat olcsón elkészítek háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos

uri és női cipész mester Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipők-ből a legolcsóbb árban. — Mértékszerűen megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Jelszó: pártoljunk a hazai ipart!

Orlik András

cipész-mester Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermeccipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerűen megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számítatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltenek.

Gyermek és női ruha

készítését olcsón elvállalom Logódy-u 104 ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

SZELLO R.

saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerűen megrendelések pontosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DRESZMANN KAROLY

BUDAPEST

horolva homorú-készítményű villanverővel — Különleges-ségi üzlet horobély- és lod-részlet-cikkben. — Nagy raktár angol és svéd horolva-kban. — Irada és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort

és kártyás munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen

közvetíték mindent a világon! válaszbélyegzet kérek. «Telegdi» Marosludason.

Alapos oktatást

a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kitűnő referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

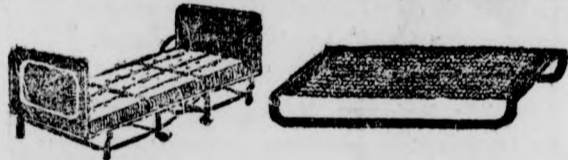
Dijtalanul

meglátogatok — kezesség-nélküli kölcsönüggekben önálló, hitelképes egyéneket diskkrét gyorsabb lebonnyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képipró-utca 11. küldendők. Válaszbélyeg.

Bloch S.

okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58. képez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyetemi és ketős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levelezéssel sajátíthatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEOLCSÓBB. PAP LAN PAP LAN PAP LAN

összehajtható vaságy 10 ft. I. célodrony 5 ft. ágycetét 5 ft. **GICHNER JÁNOS**

paplan, matrác és kártyasára gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző árak kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.

Olcso, szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruhaza.

Magyar gyártmány!

ASZÓDI S. * és TÁRSA

fűrészmester.

VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.)

Nagy választék angol és francia divatkelemben. Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 frt árakban a legújabb divatkelemből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 196

Budapest legnagyobb szőnye bevásárlási forrása. Oriás raktár divatos Szukksz Sztóla gallérokban. Viszont-eladóknak ritka alkalom.

TSUK MIKSÁNAL, ANDRÁSSY-UT 31. sz. KIRÁLY-UTCA 38. sz.

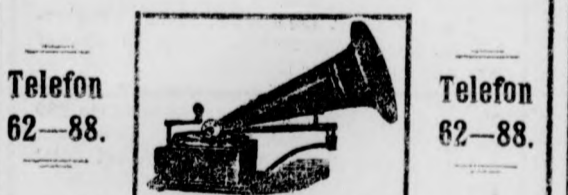
Elegáns női ruhákat

készíték saját műtermében mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövetből készölnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformálj és Paletó, a téli divat disze 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontóitelték 18-20 frt és feljebb. Téli kabátok és Paletók, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetból 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Ingblou-ok flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingblouk atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60-1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltenek. Mértékmegeadas fel-öbőség, alsóbőség, ujjá hossza vagy egy jól álló derékés aljhosza beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND

CSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61. sarok.

Bámulatos egy «Columbia» grafon hangtisztasága és tiszta hangkiejtése, erőssége! «Columbia» lemezek utólréhetetlenek!! Párisi vilákiállításon «Grand Prix»-el kitüntette. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—, «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62-88. **Wiegand és Társa BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 17. sz.** Telefon 62-88.

Figyelem!

Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját áraképe vagy bármely tetszés szerinti kis lénykép után egy

életnagyságu fényképet teljesen ingyen

készít hű kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 frt 50 krt számítunk.

Az ipar 12 forint 1 darab összevethető vaságy agódsodrony-betéttel, 3-retű matracal és terítóval.

csodája! 12 forint 50 krajódr egy darab selyempaplan fodroval és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

GICHNER ŐESTVÉREK BUDAPEST.

Muzoom-körút 27. Pa-lan- és matracyár, szőnye- és vasbutorraktár. Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

KEMENY és TÁRSA

Estéti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intéset. Alapította ott 1888. Telefon 21-54. Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

Uj! „Figyelem” Uj!

Légszesz öngyújtók, garantált 10.000 gyújtás; olcsó légszesz- és villanycsillárok, légszesz- és fűtőkályhák, bádagos, légszesz, vízvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközölök **Benedek Hermann** Budapest, üzlet és raktár: Nádor-utca 11., műhely: Eötvös-utca 51. szám.

— Alapított 1854. évben. —

Ablakvédő-, faredő- és redőfenyely-gyár.

KALLAB V. Ruth József utóda

BÉCS

XVII., Hernalser Hauptstrasse Nr. 52. XVII., Bergsteiggasse Nr. 28. 138

Arjegyzék kívánatra ingyen küldetk.

BUTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU** és **FUCHS** testvérekéél Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrassy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.